ॐ

സ്ഥൌല്യം കാർശ്യം വ്യാധയ ആധയശ്ച
ക്ഷുത്തൃഡ് ഭയം കലിരച്ഛാ ജരാ ച
നിദ്രാ രതിർമ്മന്യുരഹംമദ: ശുചോ
ദേഹേന ജാതസ്യ ഹി മേ ന സന്തി (5-10-10)

ശുകമുനി തുടർന്നു: ഭരതൻ ഇങ്ങിനെ അലഞ്ഞുതിരിയുന്ന സമയത്ത് രഹുഗുണൻ എന്നുപേരായ ഒരു രാജാവ് (സിന്ധുവിൻേറയും സൗവീരയുടേയും ഭരണാധികാരി) തൻെറ കൊട്ടാരത്തിൽനിന്നും കപിലമുനിയുടെ പർണ്ണശാല തേടി പുറപ്പെടുകയായിരുന്നു. മുനിയിൽനിന്നും ആത്മീയോപദേശം നേടുക എന്നതായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ ലക്ഷ്യം. പല്ലക്കിലായിരുന്നു യാത്ര. പല്ലക്കു ചുമക്കാൻ ഒരാൾകൂടി വേണമെന്ന് സേവകർ ആലോചിച്ചിരിക്കുമ്പോഴാണ് ഭരതനെ കണ്ടുമുട്ടുന്നത്. അവരുടെ കൂടെ പല്ലക്കു ചുമക്കാൻ ഭരതൻ നാലാമനായി കൂടി. ശരീരത്തിനു കിട്ടുന്ന ജോലിയേതും മടികൂടാതെ ഭരതൻ സ്വീകരിച്ചു. പല്ലക്കു ചുമന്ന് നടക്കുമ്പോൾ ഭൂമിയിലെ കീടങ്ങളെ ഉപദ്രവിക്കാതിരിക്കാൻ ഭരതൻ ഇടക്കിടക്ക് ചാടിമാറിക്കൊണ്ടിരുന്നു. രാജാവിന് ഇതു വലിയ ശല്യമായിത്തീർന്നു.

മറ്റുചുമട്ടുകാർ ഭരതനെതിരെ രാജാവിനോട് പരാതി പറഞ്ഞു. രാജാവ് അവനെ ശകാരിച്ച് ശാസനാരൂപത്തിൽ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു "തടിച്ചു കൊഴുത്ത് ആരോഗ്യവാനായ നീ തളർന്നു പോയെന്നോ ?. ജോലി ഉചിതമായി ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ യജമാനനെന്ന നിലയിൽ നിന്നെ ഒരു പാഠം പഠിപ്പിക്കാനായി ശിക്ഷിക്കേണ്ടിവരും."

ഭരതൻ സൗമ്യനായി ഇതിനു മറുപടി പറഞ്ഞു. "ശരീരത്തിൻെറ തടി, മെലിച്ചിൽ, അസുഖങ്ങൾ, വിശപ്പ്, ദാഹം, ഭയം, കലഹം, മോഹം, ഉറക്കം, ഇന്ദ്രിയഭോഗം, ദേഷ്യം, പൊങ്ങച്ചം, ദു:ഖം എന്നിവയെല്ലാം ശരീരബോധവുമായി പിറന്നവനുള്ളതാണ്. എനിക്കതു ബാധകമല്ല. നിങ്ങൾ ഒരു യജമാനനാണെങ്കിലല്ലേ തൻെറ ജീവനക്കാരനോട് കൽപ്പിക്കാൻ കഴിയൂ. പക്ഷെ വേലക്കാരൻ, യജമാനൻ എന്നീ പദവികൾ ഒരിക്കലും നിജവും നിത്യവുമല്ല. അതെല്ലാം ചില മാമൂലുകളനുസരിച്ച് മനുഷ്യർ പ്രയോഗിക്കുന്ന പദങ്ങളാണ്. നിങ്ങൾക്കെന്നെ പഠിപ്പിക്കാൻ കഴിയുമോ? അതുകൊണ്ട് നിങ്ങൾക്കെന്താണ് നേട്ടം?" ഭരതൻ പല്ലക്കു ചുമക്കൽ തുടർന്നു.

ഈ വാക്കുകൾ കേട്ട് രാജാവ് പല്ലക്കിൽ നിന്നിറങ്ങി ഭരതൻെറ കാൽക്കൽ വീണു ചോദിച്ചു. "അങ്ങാരാണ് ? വേഷപ്രച്ഛന്നനായി നടക്കുന്ന അങ്ങ് കപിലമുനി തന്നെയാണോ എന്നു ഞാൻ സംശയിക്കുന്നു. ശരീരവുമായി പിറന്നവനെന്നും ആത്മാവുമായി പിറന്നവനെന്നും രണ്ടുതരത്തിൽ ആളുകൾ ഉണ്ടെന്ന് അങ്ങ് പറഞ്ഞു. അരിവെയ്ക്കുമ്പോൾ തീയിൻെറ ചൂട്, അരി, കലം, വെള്ളം എന്നിവയെ എല്ലാം ബാധിക്കുന്നതുപോലെ ശരീരവുമായി ചേരുന്നതുകൊണ്ട് ആത്മാവിനേയും വിശപ്പുദാഹങ്ങൾ ബാധിക്കുകയില്ലേ? ഒരു രാജാവ് തൻെറ കടമകൾ ചെയ്യുന്നതിലൂടെ ഭഗവാനെ പ്രീതിപ്പെടുത്തുകയല്ലേ ചെയ്യുന്നത്? തൻെറ പ്രജകളെ പഠിപ്പിച്ച് കൽപ്പനയനുസരിപ്പിക്കുക എന്നത് രാജധർമ്മം തന്നെയാണല്ലോ. എൻെറ ധിക്കാരത്തെ അങ്ങ് പൊറുത്താലും. മഹൽപുരുഷന്മാരെ അപമാനിക്കുന്നവന് നാശമാണ് ഫലമെന്നെനിക്കറിയാം. ദയവു ചെയ്ത് എനിക്കറിവു തന്നാലും."